הלי ד סמג עשין קט ב ב מיי פייצ מה

מנהדרין הל' א: ב מיי' פ"א מהל' עדות

ד ה מיי שם הלי ו:

ה ר מיי׳ שם פ״ב הל״א: ה ז מיי׳ שם הלי ב ג וסמג

שם טור שו"ע ח"מ סי׳ ל

סטיף ב: סעיף ב: ז ח מיי׳ שם הל׳ ד טור

שו"ע שם סע"ו: א מי מיי שם הלי ה: א כ מיי פייב מהלי

. נו נהי. הל' ד:

שבחמש חמה במזרח. נפ״ק דפסחים (דף ינ:) פריך נו׳

כיון שאין היכר בין ו' לז' לאביי דאמר התם לר' יהודה אדם טועה

חלי שעה ומשהו ותלינן טעות בשניהם א"כ א' אומר בה' וא' אומר

נמי ניכול ומשני שית יומא בי קרנתא קאי וקשה

בז' אמאי עדותן בטילה נימא האי

דקאמר ה' סוף ה' והאי דקאמר

ז' תחלת ז' ומעשה כי הוה בפלגה

דשית והאי טעה פלגא שעתא

קמיה והאי טעי פלגא לאחוריה וי"ל

דהא דקאמר דשית יומא בי קרנתא

קאי דטעו בין תחלת ו' לז' היינו

דוקא לענין חמץ דלכל מסור אבל

לוויל מים יד. ב) למיל מי יו) פסחים יבו, ג) ועיל עו. לקמן מא. פא:, ג) פסחים יב., ד) פסחים יא: [לקמן

סט.], ד) פשום מו [פקות] סט.], ד"ס שוס' לקמן מא: ד"ה שוה], לקמן מא: ד"ה שוה], (ו) נ"א אחד, ו) [ע" מ"ש תוס׳ לקמן מא: ד״ה אחד], ם) [עי' מ"ש חוס' שס], ע) [גי' סדר המשנה דינו], י) לעיל לד., כ) ג"ו שם, ל) [לעיל לו.], מ) [דברים יון, נ) [בס"ח: לדיןן, ס) [נ׳ דתיבת עד מיותרת וכן

הגהות הב"ח (A) רש"י ד"ה מכירין וכו"אלא ככל שאר גדיקותשאיגן אלא:

מוסף רש"י היו בודקין אותן. לעדי נפשות (פסחים יב.). באיזו שמיטה. באיזו שמיטה של יובל שיש בו שבע םמיטות (שם). באיזו שנה. של שמיטה (שם). באיזה חודש. נקנה (שם). בכמה בחודש. נכמה ימים בחולם מוחו. באיזה נשבת או אחד מן האחרים (שם). בעוקצי תאנים. שאמרו העדים תחת תאנה נעשה מעשה. אמר לו מאנה לעםים מעשים, מומר כו ממונים זו עוקליה דקין או עוקליה גסין, עוקלין זנבות תאנים, ובמה עבד. למרקולים בשחיטה או כמו (סוכה לד:) ניטל עוקלו (לעיל ט:). מה בין (לעיל ט:). מה בין חקירות לבדיקות. נין חקירות הגך שבע קמייתה לבדיקות אוחרנייתה לנדיקות אומרניימא (פסחים יב.). חקירות אחד אומר איני יודע. באחת מהן ואפילו בשעות (נ"א בשש) אומר איני יודע תחו אחד אומר בשנים הרג זה לת ואחד אומר בשלשה בחודש עדותן קיימת. ונ"ד היו נודקין לותן בשבע חקירות, וכיון דהושוו שניהן לומר בשלישי או ברביעי, וכשבדקום איזה יום בחודש, אמר זה בשני וזה אמר בשלישי, שניהן על יום אחד העידו, אלא שזה בעיבורו חודש. שחודש שעבר מלח והוקבע ר"ח ביום שלשים ואחד, וזה שאמר בשנים בחודש ידע בו, וזה שאמר שלשה סבור שהוקבע שלשה סבור שהוקבע החודש ביום שלשים, והואיל ויש טועין בכך אע״פ שמלווין אנו לחלק את עדותן כדי שתבטל, להליל את הנפש, אין נידינו כח לחלקו (שם). זה אומר בשלשה, ואחד אומר בחמשה עדותן בטלה. ברומשוז עדותן בטלוז. דבהא ליכא למטעי, וקרא כתיב ודרשת וחקרת והנה אמת נכון, שתהא עדותן מכוונת, ואי לא לא קטלינן והוא והן פטורים, דאין עדים נהרגים אלא על ידי בשתי שעות כו׳. דטועה לדס ככך (שם). ואחד אומר בשבע עדותן בטלה. לפילו לר' יהודה, שבחמש חמה במזרח. נמורחו של רקיע, ויכול להבין על ידי הצל, כשנותן כנגד המזרח הוה הלל

היו בודקין אומן. אסידרא דמתניתין דסליק מיניה קאי אחר שאיימו עליהן ס היו בודקין אותן: בשבע חקירות. בגמרא יליף להו מקראי: באיוה שבוע. של יובל:

בחיוה שנה. של שבוע: בכמה בחודש. בעשרים או בעשרים

וחמשה: באיוה יום. של שבת. אע"פ

שאמרו בכך וכך בחודש אעפ"כ

שואלין להן באיזה יום בשבת היה

לפי שכל השבע הללו באות להביאן

לידי הזמה ושמא יש עדים

להזימן ואין מעלין על לבן חשבון

של חודש אם היו אלו עמהן אותו

היום במקום אחר וכששואלין אותן

באיזה יום והם אומרים ביום פלוני

נזכרים עדי הזמה להזימם: באיזו

שעה. של יום שמא אין עדים

להזימן לכל היום ויש עדים להזימן

אותה שעה: באיוה מקום. שזו היא

המועלת להביא את כל החקירות

להזמה דבלאו הכי לא מתזמי: רבי

יוםי חומר כו'. טעמיה קאמר

בברייתא בגמרא [ע"ב]: מכירים אחם

אותו. את ההרוג שמא נכרי הוא.

וזו אינה מן החקירות של הזמה

אלא (א) כל שאר בדיקות אינו אלא

להכחיש שמא לא יאמר כדברי חבירו

ותבטל עדותם והוא והם פטורין

אבל מן החקירות של הזמה אי אתה

מולא יותר משבעה כדאמרי׳ בגמ׳ [שס]:

העובד ע"ו. אם מעידין בכך שואלין

את מי עבד פעור או מרקולים:

בהשתחואה: בעוקני חאנים. שהיו

מעידים עליו שהרגו תחת תחנה

ובדק בן זכאי תאנה זו עוקליה גסין

או דקין. עוקץ זנב הפרי מקום חיבורו לאילן: **חקירום אמר אחד**

איני יודע עדותן בטלה. דשבע

חקירות מקראי נפקי לן ובעינן

בכולהו שתהא יכול להזימן דהומה

כתיבא בהו וכיון דאמר איני יודע

אי אתה יכול להזימו באותה חקירה

וכיון דאי אפשר לקיים בה מלות

הזמה באותו העד בטלה כל העדות

ואפילו הן מאה דאין עדים נעשין

זוממין עד שיזומו כולן כדאמרינן

מכות (דף ה:) מניין שאפילו

הין יבודקין אותן בשבע חקירות באיזו שבוע באיזו שנה באיזו חודש בכמה בחדש באיזה יום באיזה שעה באיזה מקום ר' יוםי אומר באיזה יום באיזה שעה באיזה מקום ימכירין אתם אותו התרתם בו יהעובד ע"ו את מי עבד ובמה עבד יכל המרבה בבדיקות הרי זה משובח הממעשה ובדק בן זכאי בעוקצי תאנים שימה בין חקירות לבדיקות

עדות מסורה לזריזין: חקירות אחד אומר איני יודע עדותן במילה בדיקות אחד אומר איני יודע ואפילו שנים אומרים אין אנו יודעין עדותן קיימת אחד חקירות ואחד בדיקות בזמן שמכחישין זה את זה עדותן במילה מאחד אומר בשנים בחדש ואחד אומר בשלשה בחדש עדותן קיימת ∘שוה יודע בעיבורו של חדש וזה אינו יודע בעיבורו של חדש ייזה אומר בשלשה ואחד אומר בחמשה עדותן במילה "אחד אומר בשתי שעות ואחד אומר בשלש שעות עדותן קיימת ייאחד אומר בשלש ואחד אומר בחמש עדותן במילה רבי יהודה אומר קיימת אחד אומר בחמש ואחד אומר בשבע עדותן במילה שבחמש חמה במזרח ובשבע חמה במערב יואח"כ מכניסין את השני ובודקין אותו אם נמצאו דבריהם מכוונים פותחין בזכות לאמר אחד מן העדים יש לי ללמד עליו זכות או "אחד מן התלמידים יש לי ללמד עליו חובה משתקין אותו אמר אחד מן התלמידים יש לי ללמד עליו זכות מעלין אותו ומושיבין אותו ביניהם ולא היה יורד משם כל היום כולו אם יש ממש בדבריו שומעין לו יואפילו הוא אומר יש לי ללמד על עצמי זכות שומעין לו ובלבד שיש ממש בדבריו יואם מצאו לו זכות פטרוהו ואם לאו מעבירין ייאותו למחר ומזדווגין זוגות זוגות היו ממעמין ממאכל ולא היו שותין יין כל היום ונושאין ונותנין כל הלילה יולמחרת משכימין ובאין לב"ד המזכה אומר אני מזכה ומזכה אני במקומי והמחייב אומר אני מחייב ומחייב אני במקומי יהמלמד חובה מלמד זכות אבל המלמד זכות אינו יכול לחזור וללמד חובה ישעו בדבר שני סופרי הדיינין מזכירין אותו אם מצאו לו זכות פטרוהו ואם לאו עומדים למנין "שנים עשר מזכין ואחד עשר מחייבין זכאי שנים ואם לאו עשר מחייבין ואחד עשר מזכין ואפילו אחד עשר מזכין ואחד עשר מחייבין ואחד אומר איני יודע ואפילו עשרים ושנים מזכין או מחייבין ואחד אומר איני יודע יוסיפו הדיינין וכמה מוסיפין שנים שנים עד שבעים ואחד שלשים וששה מזכין ושלשים וחמשה מחייבין זכאי שלשים וששה מחייבין ושלשים וחמשה מזכין סרנין אלו כנגר אלו עד שיראה אחד מן המחייבין דברי המזכין: גמ' מנא הני מילי אמר רב יהודה דאמר קרא יודרשת וחקרת ושאלת היטב ואומר ²והוגד לך ושמעת ודרשת היטב ואומר ³ודרשו השופטים היטב

הן מאה תלמוד לומר עדיםם: בדיקות. אפילו אמרו כולם אין אנו יודעין מצות הזמה ראויה להתקיים בהן דאין הזמה תלויה אלא בחקירות לומר עמנו הייתם באותה שעה במקום אחר. כל עדותן בטלה שבגמרא הוא והן פטורין: שוה יודע בעיבורו של חודש. זה שאמר בשנים יודע שהחדש שעבר מלא היה ויום ראשון של חדש שהוא יום (של) שלשים מחדש שעבר היה: אחד אומר בשתי שעום כו'. דטעי איניש בהכי: רבי יהודה אומר עדותן קיימת. דכולי האי טעי איניש: **נמלאו דבריהם מכוונים.** ומעתה לריכין לישא וליתן בדבר: פוסחין לוכוס. אי לא קטלת לא תדחול כדאמרן בפירקא דלעיל (דף לב:): אמר אחד מן העדים יש לי ללמד עליו וכום משחקין אוסו. וכ"ש אם היה בא ללמד עליו חובה. וטעמא אמר בפירקא דלעיל (דף לג:) דעד אחד לא יענה בנפש בין לוכות בין לחובה משום דמיחזי כנוגע בעדות: א**מר אחד מן החלמידים.** היושבים לפני הדיינים יש לי ללמד עליו חובה משתקין אותו כדאמרן לעיל (דף לד.) דעד אחד לא יענה בנפש למות [במדבר לה] למות הוא דאינו עונה הא לזכות עונה: **מעבירין אוחו למחר**. מעבירין את הדין עד למחר משום הלנת דין כדאמרינן בפירקא דלעיל (שם): **היו** מדווגין. ביום ראשון לאחר שהעבירוהו לדון 0 ממקום הישיבה היו מזדווגין בבתיהן או בשוק ונושאין ונותנין בדבר: כל הלילה. איש איש לעצמו: המוכה. אתמול אומר אני הוא המוכה אתמול ועדיין מוכה אני על כרחו שאינו יכול לחזור בו והמחייב אומר אם לא מנאו הלילה זכות אני המחייב ומחייב אני במקומי: **המלמד.** אתמול חובה אם מנא לו הלילה זכות מלמד זכות אבל המלמד זכות כו': שנים עשר מחייבין וחחד עשר מוכין. והטייתך ע"פ אחד לרעה ליתא הלכך יוסיפו הדיינין. אפילו עשרים ושנים מזכין או מחייבין וחחד אומר איני יודע יוסיפו הדיינין דהאי דאמר איני יודע כמאן דליחיה דמי ואין דנין דיני נפשות לא לזכות ולא לחובה בפחות מעשרים ושלשה: שנים שנים. אם נתחלקו השנים שהוסיפו זה לכאן וזה לכאן דאכתי ליכא הטייה לא לטובה ע"פ אחד ולא לרעה ע"פ שנים לריך להוסיף עוד שנים וכן עד שבעים ואחד: **עד שיראה אחד מן המחייבין את דברי המוכין**. דאיכא הטייה לטובה ע"פ עד^{ם)} אחד וה"ה אם יראה אחד מן המוכין את דברי המחייבין דהוו להו שלשים ושבעה מחייבין ואיכא הטייה לרעה ע"פ שלשה. ובשעח גמר דין הא אוקימנא דאף המלמד זכות יכול לחזור וללמד חובה והא דתנן הכי משום לישנא מעליא דאוכות קא מהדר והכי תרילנא בפירקא דלעיל (דף ה.): גבו מילי הני מילי. דעבדינן שבע חקירות: ודרשת וחקרת. משמע יפה יפה (יפה) ושאלת לא משמע חקירה אלא עד דכתב היטב בהדיה הא חלתא ובעיר הנדחת כתיבי ודברים יגן וביחיד העובד ע"ז כתיב ושם זן ודרשת היטב הא תרי דאילו ודרשת בלא היטב משמע דרישה מעליא ובעדים זוממין כתיב ודרשו השופטים היטב והנה עד שקר העד [שם יט] מזהירך הכתוב לדרוש היטב את עדים האחרונים המזימין את הראשונים הרי שבע חקירות:

סנהדרין הלי ג: ל מייי פייא שם הלייא ופייה מהלי עדות הלייח: מנחיי חיי חהלי אל מו מלי

יב ע מיי שם פ״י הל׳ ב: יד ע מייי שם פי״ב הלי ג מו צ מייי פ״ט מה מו צ מייי פ״ט מה סנהדרין הל' ב:

תורה אור השלם ודרשת י. וְשְׁאַלְתָּ הֵיטֵב וְהַנֵּה אֱמֶת נְכוֹן הַדְּבָר נֶעֶשְׂתָה הַתּוֹעֵבָה הַוֹּאת בְּּקַרְבֶּף: יביים גטור אָרָ וְשָׁמָעְתָּ 2. וְהָגַד לְךְּ וְשָׁמָעְתָּ וְדָרַשְׁתָּ הֵיטֵב וְהִנֵּה אֱמֶת נְנִיןְ הָדְּבֶּר נֶעֶשְׂתָה הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת בְּישְׂרָאֵל: דברים יז ד דברים יז ד ָדְּיְרֶשׁוּ הַשּׁפְּטִים הַיטֵב 1. וְדְרְשׁוּ הַשּׁפְטִים הַיטֵב וְהִנֵּה עֵד שֶׁקֶר הָעֵד שֶׁקֶר ענה באחיו: דברים יט יח

רבינו חננאל

פ"ה היו בודקין אותו בשבע חקירות באיזה ואמרינן כדכתיב בעיר הנדחת ודרשת וחקרת ושאלת היטב ובעובדי ע״ז בתיב והוגד לך ושמעת ודרשת היטב ובעדים זוממין כתיב ודרשו . השופטים היטב הרי שבע חקירות ואימא בעובד ע״ז שלש ובעיר הנדחת שלש ובעדים זוממין אחת כמו החשבון שכתב בכל

ואימא

במערב, והצל ללד מורח (שם). דבין אלו כנגד אלו. היכא דנחלקו בדין, שלשים וששה מחייבין ושלשים וחמשה מוכין, וקייל (לעיל ב.) אין מטין לחובה על פי אחד, דנין אלו כנגד אלו נעד שיחזור בו אחד מן המחייבין. להוו להו מזכין רובת (דעיד דד.).